

The NORTH AMERICAN ESPERANTO REVIEW

Vol. 1 No. 4

Official Organ of the Esperanto League for North America

November, 1953

DEC. 15 TAGO DE LA LIBRO TAGO DE SUBTENO AL ELNA

Denove ni proksimiĝas al la feliĉa sezono de festoj. Kiel Esperantistoj, ni anticipas speciale la 15-an de decembro—la naskiĝtagon de la fondinto de Esperanto, D-ro Zamenhof. Tradicie

D-ro L. L. Zamenhof

en niaj rondoĵoj, tiu estas la "tago de la libro", kiun niaj samideanoj festas per la aĉeto kaj interdonado de Esperantaj libroj. Ni rekomendas al vi la bonegajn librojn menciitajn en la reklamo sur la lasta paĝo. Kiam vi aĉetas librojn, vi ne nur havigas al vi la plezuron ilin legi, sed vi subtenas la eldonejojn, kiuj publikigis la librojn; do ebligas la pilgrandigon de nia literaturo.

THE FACT OF ESPERANTO

The present status of the Esperanto movement, as far as public acceptance is concerned, can be described very nicely by means of a story which appeared some months ago in an international periodical. It seems the board of directors of a large company was meeting, and the president made the following statement: "Gentlemen, I have wonderful news! Our research department has developed a revolutionary new method of production. In the six months since we began using this method our costs have been cut in half, sales have doubled, and we are now in a position to declare the largest dividend in the history of our company." Amid the ensuing applause, however, one gentleman rose and said warily, "This new method may be fine in practice, but how does it work out in theory?"

Supporters of Esperanto are not proposing a *theory* for breaking down the world's language barriers, but rather are pointing out that the language problem *has* already been solved—that what we are trying to do is extend the use of the international language beyond its present limited scope to in-

clude ever-widening fields of international activity.

There have been many *proposals* for a universal interlanguage—they number in the hundreds. Many are as ridiculous as the recent suggestion that English, spelled with Russian letters, be adopted by all nations. Others are carefully worked-out projects with much in their favor from a strictly scientific point of view; the latest of these, a project years in preparation and which represents the efforts of a great many well-known and competent men, is *Interlingua*. The *Interlingua* project was launched with a great deal of costly promotion. Yet, as reported elsewhere in this issue, *Interlingua* seems already, for all practical purposes, to be a dead issue. The reason why Esperanto has succeeded while the *Interlinguas*, the *Novials* and the *Mundilatins* have failed will be the subject of an article in a later issue. In a word, just as it "takes a heap of living to make a home," it takes a lot of using to make a language.

Esperanto ceased to be a project 50 years ago; it has become the living language of a living people. We have our own literature, our own periodicals, our own social life. There is no question as to whether or not Esperanto will "succeed" or "fail"; there is only the question of whether the ease with which we are able to exchange ideas with our fellows throughout the world will be shared by the businessmen and the scientists, the diplomats and the politicians, the working men and the students of all countries.

Laŭ propono de unu el niaj membroj, la Estraro deklaris la 15-an de decembro ankaŭ *donacagon al ELNA* kaj invitas la membrojn fari specialajn kontribuojn al nia kaso. La diversaj agadoj de la Ligo kostas monon (kiel vi ja scias!) kaj la sukcesoj de niaj klopodoj dependas grandparte je la amplekso de nia kaso. Do memoru la 15-an de decembro—la tagon de la libro, *donacagon al ELNA*.

Published in Tacoma, Wash., by the Esperanto League for North America, Inc., as its official organ. Subscription free to members. Other rates:

NON-MEMBERS: \$1.75 per year.

GIFT SUBSCRIPTIONS: *Members* may purchase gift subscriptions, at 30 cents per year, for public schools, libraries, eminent persons, etc. The Review reserves the right to refuse gift subscriptions for persons who should pay the higher rate.

EXTRA COPIES (must be ordered before printing): 30 of one issue for \$1.00 *to members only*.

OFFICERS OF ELNA

President
Gilbert Nickel
204 Harding Avenue
Silview 4, Delaware

Vice-President
John L. Lewine
52 Riverside Drive
New York 4, New York

General Secretary
Louis Dormont
123 East 35th St.
Brooklyn 3, New York
Tel. BU. 4—0963

Chairman, Executive Board
Ferd. Carlson
2116 North 35th St.
Seattle 3, Washington

Committee on Organization:
Armin F. Doneis
Box 105
Pharr, Texas.

Committee on Education:
W.G. Adams
Kingston, Washington.

Committee on Finance:
John Bovit
132 East Broad Street
Westfield, New Jersey.

Committee on Publicity:
D.B. Richardson
6205 South Prospect
Tacoma, Washington.

DECISIONS of the Estraro

1. That the August number of the Review be sent to the full mailing list.

2. Pending acceptance of ELNA as *Landa Asocio* in UEA, with right to name Delegates, we request all members who are willing to serve as Delegates to notify us, so that we may offer the services of active *samideanoj* as an auxiliary to the present inadequate *Delegitaro*.

3. That we name S-ano Dormont to serve as General Secretary until the election in 1954.

4. That no further anonymous members are to be accepted in ELNA, but that present anonymous members may retain that status until the Congress in 1954.

5. That the resignation of Estraro member Robert Karlson be accepted.

6. That \$100 be provided for publication of the November Review.

7. That the Editor be authorized to use part of this money for purchase of printing equipment.

8. That the Review be published bi-monthly through 1954, at an estimated cost of \$50 per issue.

9. That we discontinue subscription to the British Esperantist, the savings to be used for our own publication.

10. That *Informiloj* be published only when needed, and need not be printed.

11. That we suggest that the best way to observe *Zamenhoftago* (Dec. 15) would be by special donations to ELNA to carry on the great work launched by Dr. Zamenhof.

12. That S-ano Richardson, Acting Editor, be named Editor.

13. That we accept the resignation of S-ano Richardson from the Estraro.

14. That we print 10,000 copies of the UN petition, with an added paragraph asking support of our government for the petition.

15. That non-members be allowed to subscribe to the Review for \$1.75 per year.

16. That members may purchase gift subscriptions at 30 cents per year for public institutions, eminent personages, etc., but not for persons who should be expected to pay the higher rate.

17. That members may purchase extra copies, at 30 for \$1.00, if ordered in advance.

RULINGS

by the President

Rulings by the President are to be considered as approved by the Estraro unless and until contrary action is noted.

I. The President rules on all Constitutional questions. His decisions are presented to the Executive Board. The Board may overrule his decisions. All rulings, and decisions of the Board on the rulings, shall be published to the membership and be subject to referendum as previously provided for all decisions of the Board.

2. The position of Financial Secretary is vacant and should be filled by the Executive Board until the 1954 Congress, at which time the position should be filled for three years by the membership.

3. George Wagner is, by vote of the Executive Board, elected to the Executive Board until the 1954 Congress, at which time the members will elect for one year, as Mrs. Zetterlund's term would have expired in 1955.

4. The Nominating Committee for the 1954 Congress shall arrange balloting to fill the vacancies that will occur at that time in the Executive Board by expiration of the terms of S-anoj Bovit, Doneis and Richardson, for 3 years each.

5. The Nominating Committee for the 1954 Congress shall arrange balloting for President (for 2 years), for General Secretary (2 years), for Treasurer (1 year), and for Financial Secretary (3 years).

6. The Executive Board shall fill for one year the positions of (a) General Secretary and (b) Treasurer.

7. The Executive Board shall fill for the remainder of the Congress year the Executive Board positions vacated by the resignations of S-anoj Karlson and Richardson. By balloting of the members in 1954, a successor shall be elected for S-ano Karlson for 2 years, and for S-ano Richardson for 3 years.

When you pass an old book store, walk in and ask if they have any Esperanto books. Quite often you may find useful and hard-to-get books at very reasonable prices.

38-A KONGRESO DE UEA

(*Laŭ Heroldo de Esperanto*)

La 38-a Universala Kongreso de la U.E.A., kiu okazis en Zagreb, Jugoslavio, dum la lasta semajno en julio, estis—laŭ la raportoj, kiujn ni ricevis (tro malfrue por la aŭgusta *Revuo*)—unu el la plej grandaj kaj la plej sukcesaj. Aniĝis 1760 personoj el 30 landoj. La kutima arango de la postmilitaj jaroj estis sekvita, inkluzive de la *interkonatiga vespero*, la *solena malfermo*, katolika kaj protestanta *diservoj*, *arta vespero*, la *kongresa balo*, kaj plurspecaj labor-kunsidoj. Speciale interesa estas la fakto, ke almenaŭ du el la jugoslavaj oficialuloj, kiuj ĉeestis partojn de la kongresaj agadoj, paroladis en Esperanto. Ankaŭ signifa estis la ĉeesto de oficiala observanto de Unesko, kiu alparolis la Kongreson. La festparoladon faris D-ro Edmond Privat, kiu paren-teze festas en ĉi tiu jaro sian oran jubileon kiel Esperantisto.

Dum la semajno oni kun taŭga ceremonio inaŭguris Zagreban straton kiel "Zamenof-Strato".

Unu nova ero en la Kongresa programo ŝajne trovis favoron: la Akademio de Esperanto, prezidata de S-ro J. Isbrucker, kunsidis publike por diskuti lingvajn temojn de ĝenerala intereso.

Ĉe la Ferma Kunsido i.a. oni: anoncis la rezultojn de la balotado pri Estraranoj; raportis pri la laboro de la Komitato de U.E.A. en la pasinta jaro; sciigis la rezultojn de la oratora kaj belartaj konkursoj; kaj akceptis la sekvantan rezolucion:

"La 38-a Universala Kongreso de Esperanto apelacias al la naciaj kaj internaciaj oficialaj instancoj, serioze konsideri la praktikan valoron de Esperanto kiel internacia komprenilo. Kun kontento ni registris la intereson pri Esperanto de Unesko, kiu al la Zagreba Kongreso sendis observanton. Ni atendas, ke la koncernaj aŭtoritatoj en la diversaj membroŝtatoj de Unesko plej detale kaj sen antaŭjuĝo esploru la jam atingitajn rezultojn kaj la eblecojn de la lingvo, kaj ke ili faru al Unesko konkretajn proponojn por la utiligo de ĉi tiu plej valora kaj praktika solvo de la monda lingvo-problemo."

Antaŭ ol fermi la 38-an, samideano el Nederlando invitis la 39-an Universalan Kongreson al Haarlem; kaj tiam, post kantado de "La Espero", la Kongreson oni deklaris fermita.

Kongresaj arangoj estis sub la lerta gvidado de la Konstanta Kongresa Sekretario, nia ŝatata samideano Mason Stuttard; kaj la Loka Kongresa Komitato, kies prezidanto estis D-ro Ivo Borovėčki.

Mason Stuttard
Konstanta Kongresa Sekretario

26-a SAT-Kongreso

(*Laŭ Heroldo de Esperanto*)

La 26-a Kongreso de SAT okazis la 25- ĝis 31-an de julio en Sheffield, Anglujo. Ĉeestis 190 membroj kaj amikoj de SAT laborplenan kongreson kaj tut-semajnan kunvivadon.

La gvidrezolucio tekstis i.a.:

"La Kongreso...rekonfirmas, ke la praktikado de Esperanto por konkretaj taskoj kaj celoj estas la plej bona pruvilo pri la fakta valoro de Esperanto, sekve la plej taŭga maniero de propagando.

... La agado de SAT trovas sian pravigon en la tutmonda evoluo, kiu tendencas ekonomie kaj politike al unueco, sed ignoras la lingvan problemon, aŭ... rekomendas imperisman, neneŭtralecan solvon, kiu havas nenian ŝancon kontentigi racie kaj sennaciece pensantajn homojn.

La Kongreso... vokas al ĉiuj SAT-anoj daŭrigi sian kulturenan kaj eduk-

BEA Correspondence Course

As announced in the August issue, ELNA has made arrangements to make available in the North American countries the very excellent correspondence course of the British Esperanto Association. We wish to clarify that the price quoted (\$4.50) includes membership in the Esperanto League. The price for the course alone is \$1.50.

Those interested should apply to: Louis Dormont, Secretary, E. L. N. A., 123 East 35th St., Brooklyn 3, N. Y.

Animsoifo

El la libro "Kvaropo"

Mi soifis komprenemon
Por ekspliki la problemon
De la celo kaj signifo
De la vivo. La soifo
Longe, longe min turmentis...
La ĉielo nur silentis.

Sur la teron mi min ĵetis,
Mian vangon tien metis,
Kie nudis la terbrusto
Sub ombranta laŭr-arbusto:
Eble estus, ke la humo
Flustros pri sopirplenumo.

Tiam prenis la patrino
La infanon al la sino.
La venteto lulmurmuris,
Kaj folioj lulsusuris;
Pasis for la animŝtormo,
Kaj min trafis paca dormo.

John S. Dinwoodie

laboron kaj krei kontaktojn novajn kaj konservi kontaktojn malnovajn kun samideaj amikoj en kiel eble plej multe da landoj kaj regionoj de la terglobo, eĉ tie kie nia movado ne estas tolerata kaj estas persekutata de la regantoj. Tiamaniere ili kuraĝigas la trafajn kamaradojn por elteni ĝis la momento, en kiu falos la nunaj malhelpaĵoj kaj ili ree povos aliĝi libere al nia organizo."

Kvin prelegoj tuŝis plej diversajn temojn: oni aŭdis pri sindikata kaj kooperativa movadoj, pri Racio kaj Mistiko, pri la ideo en la verkoj de Romain Rolland, pri Sennaciismo kaj Belamiismo, pri Islanda socia kaj kultura evoluo.

ESPERANTO ★ TUTMONDE

laŭ arango kun HEROLDO DE ESPERANTO

6-a Aŭstria Esperanto-Kongreso kaj Antaŭkongreso en Klagenfurt.

En la tagoj de la 22-a ĝis 24-a de julio okazis en Klagenfurt, ĉefurbo de Karintio, la 6-a Aŭstria Esperanto-Kongreso; samtempe por la vojaĝantoj al la 38-a Univerŝala Kongreso estis aranĝita Internacia Esperantista Renkontiĝo. Jam la antaŭan tagon la Loka Komitato (prez. dir. L. Schmid, vicprez. dir. Watzinger, sekr.-kas. s-ano Dürschmid) povis saluti la unuan centon da alvenintaj gesamideanoj.

La kongresprogramo de la unua tago prezentis al la partoprenantoj viziton de urbaj vidindaĵoj, motorboatan rondveturon sur la ĉarma lago de Wörth kun vizito de la konata banloko Velden. Vespere oni renkontiĝis por „interkona vespero“.

La 23-an de julio, post katolika deservo kun esperantlingva prediko de P. Pio Lenz, okazis solena malferma kunsido, kiun ĉeestis ĉ. 300 esperantistoj kaj honor gastoj. La kongreson malfermis per rekonaj kaj honorigaj vortoj la estro de la Karintia registaro s-ro Ferdinand Wedenig; sekvis alparoloj de reprezentantoj de ekleziaj kaj civilaj aŭtoritatoj, kaj de en- kaj eksterlandaj esperantistoj. Festparoladon faris s-ano eksministro D-ro ing. H. Frenzel, prez. de Aŭstria Esperantista Federacio, menciante la gravan rolon de Esperanto por interkompreniĝo en la nuna tempo, kiam jam UNO pere de sia Unesko-sekcio interesiĝas pri nia movado. Oni multe aplaudis la sciigon de urbestro Peter Graf, ke la urbestroaro decidis doni al strato en nove-konstruata kvartalo la nomon „*Esperanto-Strasse*“, kaj la skriban sciigon de ĝen. poŝtdirektoro Dworschak, ke la aŭstria poŝtadministracio eldonos en 1954 novan *Esperanto-poŝtmarkon* honore al la 50-jara ekzisto de la aŭstria Esperanto-movado.

Dum la lasta kongrestago okazis ĝenerala kunveno de Aŭstria Esperantista Federacio kun kutima tagordo. Gravaj deĵoraj kaŭzoj devigis la ĝisnunan multjaran prezidanton remeti sian funkcion. Li estis elektata honora prezidanto. La nova estraro konsistas el ges-anoj Paul Glüxmann, prez.; oficeja konsil. R. Cech, afergvidanta AEF-estro; Maria Loibel, kas.; Alfred Berdan, sekr.

Posttagmeze la aŭstraj esperantistoj kaj pli ol 50 eksterlandaj gesamideanoj forveturis en speciala fervoja vagono al Zagreb.

La ĉi-jara Aŭstria Kongreso estis granda sukceso. Menciinde estas ankoraŭ, ke la aŭstria poŝto konsentis la uzon de speciala poŝta stampo.

(Mallongigita laŭ raporto de R. C.)

„La plej suda Esperanto-Kongreso“

nomas „Argentina Esperantisto“ la 7-an Argentinan Kongreson de Esperanto, kiu okazis la 2-4 aprilo en la urbo Bahia Blanca, preskaŭ ĉe la 40-a suda latitudo. Ĝi estis malfermita en ĉeesto de la urbestro. Dum ĝi la lokaj ĵurnaloj publikigis 20 artikolojn pri Esperanto, kaj ankaŭ la radio disaŭdigis novaĵojn pri ĝi. Komence de la malferma kunveno oni senvualigis buston de Zamenhof, skulptitan de s-ano Enzo Redolfi. Oni elektis novan komitaton de Argentina Esperanto-Ligo: prez. E. Iglesias, vicprez. Prof. J. Hansen kaj Prof. E. Balesch, ĝen. sekr. Floreal Villar, kas. L. Vicino, kaj sep aliaj anoj.

Prepore por 1954.

Venontan jaron okazos en Montevideo, la ĉefurbo de Urugvajo, la Konferenco de Unesko, kiu devos okupi sin interalie pri Esperanto. Pro tio estas tre ĝojige legi en raporto el Urugvajo pri la preparlaboroj farataj, kaj parte jam faritaj, de niaj tieaj samideanoj, por ke la Unesko-konferencanoj ricevu pri nia afero kiel eble plej kompletan kaj kiel eble plej favoran impreson. Interalie ili projektas la arangon de granda Esperanto-ekspozicio. Jen kion oni al ni raportis:

Urugvajna Esperanto-Societo (UES) jam faris ĉiujn paŝojn por *Esperanto kaj Unesko* ĉe la loka koncerna Komisiono, al kiu ĝi havigis detalan raporton kaj kompletigajn sciigojn. La agado de nia prezidanto, Profeso Fernández Menéndez, meritas varman agnoskon kaj dankon por lia konstanta kaj streĉa laboro en la klopodoj tiukoncerne. Grandan ekspozicion deziras okazigi UES je la Unesko-Konferenco en 1954, kaj jam valora materialo estas ricevita de pluraj naciaj societoj; sed lastmomente la Centro de Esploro kaj Dokumentado anoncis, ke ĝi surprizen tiun grandiozan laboron, ĉe kiu UES donos planan kunlaboron.

Usona ambasadorino en Svislando pri la utileco de internacia lingvo.

La nova ambasadorino de Usono en Svislando, f-ino Frances Elizabeth Willis, transdonis la 9-an de oktobro sian atestilon al la Prezidanto de la Svisa Federacio. Poste ŝi akceptis la svisajn ĵurnalistojn por gazetara konferenco. Respondante diversajn demandojn, ŝi tuŝis ankaŭ la problemon de la internacia lingvo, kiun iu ĵurnalisto aludis.

Ŝi diris, ke la malfacileco koncerne komunan duan lingvon konsistas en tio, ke ĝis nun la diversaj landoj ne povis interkonsenti pri la elekto de iu lingvo kiel komuna lingvo, ĉu nacia, ĉu morta, ĉu artefarita lingvo, sed ke laŭ ŝia opinio la akcepto de dua lingvo, kiu en ĉiuj lernejoj de la mondo estus instruata al la infanoj, estus ege utila afero. „Ĉiukaze, se ekzistus tia lingvo ĝenerale akceptita, ĝi estus ŝpiranta al mi multe da malfacilaĵoj,“ diris la diplomatino, kiu pasigis 25 jarojn de sia vivo en usonaj legacioj de diversaj eŭropaj landoj.

250 japanaj esperantistoj kunvenis en Okayama.

La 40-a Kongreso de Japanaj Esperantistoj okazis de la 19-a ĝis 21-a de septembro en Okayama, kiu vidis en 1906 la unuan organizitan Esperanto-movadon en Japanujo, kiam kimra samideano E. Gauntlet organizis korespondan kurson. Salutis la kongreson D-ro Miki, guberniestro de Okayama, en Esperanto.

Vicprezidanto de departemento de Unesko aprobas Esperanton.

Federacio de Unesko-Asocioj en Japanujo aranĝis la 1-an de oktobro en sia oficejo specialan kunsidon por paroli kun Prof. *Frem Nath Kirpal*, vicprezidanto de Kulturaj Aktivecoj de Unesko, kiu nun vizitas Tokion. S-ro *Mijake-Sihei*, direktoro de Japana Esperanto-Instituto kaj de la Centra Komisiono de l' nomita Federacio, grava privata organizo kun pli ol 100 membroj-asocioj, parolis je tiu okazo pri la lingva problemoj en la internaciaj intelektaj kunlaboroj, kaj petis s-ron Kirpal, ke li koseru la aferon kiel ne-eŭropano (li estas hindio) pli penetre ol aliaj kaj donu apogon al ni en la Unesko-sekretariejo.

Responde al li, s-ro Kirpal informis, ke la afero koncernas lian departementon, ke Unesko transprenis de Unio petskribon kun subskribo de milionoj, ke oni faris rezolucion en Parizo kaj, laŭ ĝi, Unesko aranĝis enketon, petante informojn de siaj membroj-ŝtatoj, kaj ke ĝi sendis observanton al la Universala Kongreso de Esperanto en Zagreb, — ĉio faktoj jam bone konataj al ni, esperantistoj, kaj ankaŭ al s-ro *Mijake-Sihei*. S-ro Kirpal opinias, ke la solvo estas malfacila, tamen li *persone aprobas teorie Esperanton*. Li demandis s-ron *Mijake* pri la nombro de Esperanto-parolantoj en Japanujo. La respondo de s-ro *Mijake* kompletigis la reprezentanto de la Federacio de Unesko-Aktivecoj de Studentoj en Japanujo, dirante ke en preskaŭ ĉiuj universitatoj de Japanujo troviĝas Esperanto-rondoj. Kaj s-ro *K. Suzuki*, ĝenerala sekretario de Japana Unesko-Komisiono, raportis, ke la japana registaro sendis al la Unesko-centro informojn pri la japana Esperanto-movado redaktitajn senmodife laŭ la raporto prezentita de Japana Esperanto-Instituto.

Rektoro de Universitato de Tokio rekomendas lernadon de Esperanto.

Ne pli frue ol nun ni sciigis, ke en la numero de la 1-a de majo 1953, de „News“ de la Societo de Poŝtamikoj, organizo de junaj korespondemuloj kun 400.000 membroj (!), aperis intervjuo de ĝiaj membroj (lernantoj de duagradaj lernejoj) kun Prof. *T. Yanaibara*, rektoro de la Universitato de Tokio. En ĝi la rektoro konsilas al la junaj lernantoj, lerni Esperanton por korespondi kun plumamikoj en Eŭropo kaj Sudameriko. Li diris interalie: „*Korespondante per Esperanto vi ne havos lingvan handikapon, kaj vi ne bezonos humiliĝi antaŭ okcidentanoj.*“ Post tiu intervjuo la oficistoj de la societo komencis lerni Esperanton, organizante kurson en sia-sidejo en la Ministerio de PTT.

Noktomeze en brila sunlumo. Jarkunveno de NEL en Narvik.

Norvega Esperantista Ligo okazigis ĉi-jare sian jarkunvenon en Narvik la 4-an kaj 5-an de julio. Tio estis la unua fojo ke la jarkunveno okazis en la malproksima norda parto de la lando. Tamen partoprenis inter 50 kaj 60 membroj; la reprezentantoj el suda Norvegujo havis 2-tagan streĉan vojaĝon por atingi de sia hejmloko la kongresurbon.

La kunvenon aranĝis la Nord-Norvega Distrikta Organizaĵo de NEL sub gvidado de sia energia prezidanto, s-ro Georg Rokkan, en kies bela nova hejmo okazis interkonatiga vespero. En la tagordo de la kunveno oni diskutis jarraporton kaj jarbilancon 1952, starigon de kursoj kaj kluboj en novaj lokoj kaj la eternan problemon, kiel membrigi la kursanojn. Diskutinte kelkajn internajn aferojn, oni transiris al la elektoj, kiuj rezultis jene: prez. C. Stöp-Bowitz; vicprez. Olav Rygg; ĝen. sekr. Alfred Skyberg; sekr. Jan Ekhaugen; kas. John Selbekk; estraranoj: f-ino L. Fischer, S. Brant-saeter, R. Rian, G. Rokkan, O. Thormodsen. Oni konfirmis reelekton de R. Bugge Paulsen kiel komitatano de UEA kun C. Stöp-Bowitz, K. Sellin kaj O. Thormodsen kiel liaj anstataŭantoj.

Dum bela sabatvespera festeno en brila noktomeza suno la Ordena Kolegio dekoraciis r-ron Georg Rokkan kaj s-inon Madeleine Haudebine per la ordeno de NEL „Pro Merito”. La plensukcesa kaj harmonia kunveno finiĝis per ŝipekskurso sur la fjordo.

Dum la posta semajno la prezidantoj de NEL (Stöp-Bowitz) kaj de Nord-Norvega Distrikto (Rokkan) kun grupo da sudnorvegaj samideanoj faris rondvojaĝon al la ĉeĉeraj nordnorvegaj Esperanto-kluboj, en Tromsø (kunveno kaj noktomeza ekskurso en brila sunlumo, 5-hora aŭtobusveturo rekondukis nin al Narvik por lome de la ripozo. La sekvintan tagon oni enaŭtobusigis je la 6-a matene kaj atingis Bodø post 11-hora veturo. La rondvojaĝo, kiu finiĝis en Trondhejmo, havis du celojn: vizito (por la sudnorvegaj) al la lando de la noktomeza suno, kaj stimulo al la nordnorvegaj Esperanto-kluboj per nia vizito. Pro la neimag-eble grandaj distancoj en la nordo tiuj kluboj tro malofte havas viziton de fremdaj esperantistoj. Sed la grandioza naturo, la noktomeza suno kaj la afableco kaj gastameco de la homoj tie, kaj precipe de la esperantistoj, meritis grandamasan vizitadon al la Norda Norvegujo.

C. STÖP-BOWITZ.

(Iom mallongigita.)

Italaj gesamideanoj jubilee kongresis en Como.

En la nekompereble bela kadro de la Lago de Como (pr. Komo), kie edziĝis industrio kaj naturo beleco, okazis de la 5-a ĝis la 9-a de septembro la 25-a Itala Kongreso de Esperanto. Partoprenis ĝin pli ol 500 gesamideanoj, inter kiuj (la unuan fojon en la Esperanto-movado) 31 el la insulo Sardinio kaj, kiel ĉe la antaŭa kongreso en Bologna, preskaŭ cento da eksterlandanoj el 12 nacioj: hispanoj, svedoj, jugoslavoj, danoj, finnoj ktp.

14-a Hispana Kongreso en Bilbao sukcesis lau ĉiuj vidpunktoj.

De la 7-a ĝis 10-a de aŭgusto okazis en Bilbao kun pli ol 400 partoprenantoj la tria postmilita kongreso de niaj transpireneaj samideanoj. Inter la kongresanoj estis tri-deko da eksterlandanoj. Mi mem, franca samideano, ĉeestis kiel fremda gastano en tiu brilega manifestacio.

Vendredon matene (la 7-an) komenciĝis la kongreso per interkonatiga kunveno. Tuj poste okazis la oficiala akcepto de la tuta kongresanaro en la belega araba salono de la urbodomo, kie la urbestro faris tre afablan paroladeton. Posttagmeze estis la oficiala malferma kunveno, kun multaj salutoj kaj viglaj diskutoj, sudlande pasiaj, pri multaj temoj sed ĉiam en Esperanto.

La pasintan matenon daŭris la diskutoj, sed malgraŭ la pasia vigleco neniel disrompiĝis la frateca, vere samideanea atmosfero. Interesaj raportoj pri la esperantista aktiveco montris la rapidan kreskadon de nia movado en Hispanujo. Malgraŭ monmanko niaj hispanaj samideanoj antaŭenirigas nian aferon laŭ multaj rilatoj: presado (ĉefe vortaroj), gazetoj, radio ktp. Ili agas kunlabore, kaj ili tre bone parolas, eĉ komencantoj.

Specialan elsendon aranĝis Radio Bilbao, ĉe kies mikrofono kvin eksterlandaj esperantistoj estis intervjuataj. Sabatona vespere okazis interesa literatura vespero.

Sed apud tiel efika laboro estis ankaŭ memorindaj distraj programoj: duontaga ŝipekskurso al la maro kun vizito al la alt-fornoj de Baracaldó kaj al la ĉarma bankloko Portugalete, prezentado de baskaj dancoj antaŭ la meso ĉe Nia Sinjorino de Begoña, abunda bankedo en kadro de mirinda pejzaĝo, kaj fine la tuttaga aŭtobusa ekskurso al la plej belaj lokoj de la baska marbordo, al Guernica kaj al urbeto Eibar, en kies urbodomo okazis, sub prezido de la tiea urbestro, la festa ferma kunveno.

Al la admirindaj klopodoj de niaj hispanaj geamikoj ni deziru plene merititan sukceson.

DANIEL LUEZ.

Esperantista junularo kongresis.

Kiu esperantisto ankoraŭ ne aŭdis pri Wörgl? Ĉiu ja scias, ke pasintjare oni inaŭguris tie belan Zamenhof-monumenton. Dum aŭgusto 1953 denove multaj esperantistoj vojaĝis al Wörgl por pasigi kelkajn tagojn en la agrabla sfero de Esperantujo, okaze de la 9-a Kongreso de TEJO.

Antaŭ la oficiala malfermo la junularo metis florkronon ĉe la monumento de la majstro. La urbanoj, kiuj pasintjare ankoraŭ ne plene komprenis la sencnon de la starigo de la monumento (kaj la iniciatinto, s-ro Hans Steiner, devis venki multajn malfacilaĵojn por ricevi la necesajn permeson kaj monon), nun povis konvinkiĝi pri la valoro de Esperanto. Neniam antaŭe ili spertis ion similan. Fraŭlino el Aŭstralio libere parolis kun svedoj, hungaroj, danoj, angloj, germanoj; infanoj el Maroko senĝene ludis kun aŭstraj kaj anglaj infanoj; franco babilis kun germanino; neniu konis lingvajn barojn. Esperantlingvaj babilado kaj kantado resonis sur la stratoj.

Okazis esperantlingva diservo (katolika) kun prediko de kaplano Kaps, belaj eks-

kursoj, Tirola Vespero kaj Internacia Balo. La loĝantoj de Wörgl partoprenis diversajn aranĝojn, kaj multaj el ili promesis baldaŭ lerni Esperanton, por ke ili povu estonte kontakti kun la esperantistaro. S-ro Williams el Anglujo faris kolorfilmon pri la diversaj okazintaĵoj.

Dum la ĝenerala jarkunveno oni pridiskutis organizajn aferojn, la eblecon enŝalti la jam ekzistantajn junulargrupiĝojn esperantistajn en TEJO, kaj ankaŭ la kontakto, kun la diversaj landoj havis la atenton de la kongresanoj.

La grandan laboron de la kongrespreparo faris f-ino Kainer, urba oficistino, kaj s-ro Hans Steiner. La kongreson gvidis s-ino Burgler el Geleen (Nederlando).

Federalistaj kunvenoj.

Fine de aŭgusto okazis en la dana parlamentejo Christiansborg en Kopenhago la 5-a Mondkongreso de la movado por mondregistaro (t.e. la mondfederalista movado), sub prezido de gen. H. Riiser-Larsen. Samtempe havis lokon la 3-a Konferenco de la mondfederalista movado inter parlamentanoj. Kaj antaŭ tiuj du okazis Kongreso de la junulara movado de mondfederalistoj.

La kongresa laboro estis dividita en diversaj komisionoj. Unu komisiono ellaboris planon por la estonta laboro. Tiu plano concernas la aranĝon de kursoj (seminarioj), de konferencoj kaj publikaj kunvenoj kun prelegoj de konataj personoj, intensigo de la laboro en gazetoj kaj radio, organizon de referendumo pri mondfederalismo. Kongreso okazis en 1954 kun la sola temo: „Revizio de la ĉarto de Uno.” La naciaj grupoj interrilatu kun aliaj organizoj (eksperimento pri internacia vivado, mondasocio de gejunuloj, internacia studentmovado por Uno, Esperanto-movado). La movado faru ĉion eblan por interŝanĝo de gejunuloj de diversaj landoj.

Dum la lasta kunsido la kongreso akceptis rezolucion pri Esperanto (laŭ ŝanĝita propono de Universala Ligo): „Estas rekomendate, ke la organizaĵoj-membroj de la Mondmovado por Federacia Mondregistaro kuragigu siajn membrojn kaj precipe siajn delegitojn ĉe la kongresoj, lerni Esperanton.” Iu D-ro A. D. Heller el Britujo proponis komponigi mondfederalistan himnon kaj traduki ĝian tekston en multajn lingvojn, sed oni devus kanti ĝin dum la kongreso nur en Esperanto.

Sveda studento raportis, ke la svedaj mondfederalistoj kaj la esperantistoj starigis kunlaboron. „Ni studentoj devas memori, ke ne ĉiuj homoj povas, kiel ni, malŝpari sian tempon por lerni fremdajn lingvojn. Ĉar Esperanto havas vere efektivan organizon, kunlaboro inter la federalistoj kaj la esperantistoj estas tre valora por ambaŭ movadoj.”

Konferencan de la Eŭropo-federalistoj en Hago (8.-10.10.) partoprenis ankaŭ esperantistaj junuloj (kvar el Lyon, unu el Croix, kaj kredeble pliaj), sed ŝajnas, ke dum la kunvenoj oni ne parolis pri Esperanto.

Se vi deziras informojn pri la mondfederalista movado, skribu multope en Esperanto al: Young World Federalists, Keizersgracht 369, Amsterdam C, Nederlando.

Heroldo de Esperanto

Eldono: *Heroldo de Esperanto*, Harstenhoekweg 223, Scheveningen, Nederl.
Aperas principe dufoje monate, sed dum la somera sezono unufoje monate.
Redaktoro: T. Jung. — Jarabono 4. — dolaroj

Oni pagu la kotizon al D. E. Parrish, 328 West 46th Street, Los Angeles 37

Al ĉiu nova abonanto por 1954 ni liveros senpage la numerojn, ankoraŭ aperintajn dum 1953 post ricevo de la nova abono, kaj krom tio, eventuale, 2-3 pli fruajn numerojn. Kiel novan abonanton ni konsideras tiun, kiu ne estis abonanto en 1952 kaj 1953.

Niaj Grupoj

Nov-Jorko

Dimanĉon, la 6an de Septembro, kelkdekoj da Nov-Jorkaj gesamideanoj festis sian lastan piknikon de la somero en la bela arbaro de Inwood Park. De S-ano James D. Sayers ili ricevis raportojn pri la ELNA Kongreso en Madison, kaj de la 38a Universala Kongreso de UEA en Zagreb.

Post dumonata vojaĝo tra Usono, dum kiu li vizitis gesamideanojn en Detroit, Chicago, San Francisco kaj Los Angeles, ankaŭ siajn filinon kaj bofilon en Whittier, California, S-ano Heinz Jung (frato de Teo Jung, eldonisto de *heroldo de esperanto*) ricevis adiaŭan feston je lia honoro de membroj de la Nov-Jorka Esperanto-Societo, je dimanĉo, la 13a de Septembro. S-ano Jung rakontis interesajn anekdotojn pri la plej fruaj tagoj de ESPERANTO TRIUMFONTO, la komenca nomo de la *heroldo*, en 1919-20, kiam li kaj lia fratino helpis sian fraton, Teo, prepari la eldonojn de tiu unua semajna Esperanto-gazeto. Ili ofte devis labori ĝis la fruaj matenaj horoj en la presejo de sia patro por plenumi tiun "am-laboron" por Esperanto.

Alia gasto en la sama kunveno estis juna medicinista studento de la Amerikana Universitato de Beirut, Lebanujo. Faruk Abul Dahab alparolis la grupon pri la juna, rapide kreskanta Esperanta movado en lia malgranda hejmlando, kaj pri la araba lingvo.

Kunveno de Nov-Jorkaj samideanoj. Sub la gazeto: S-ro Jung. Dekstre de li: Faruk Abul Dahab.

Aliaj fremdlandaj vizitantoj, kiujn la ELNA membraro kaj la Nov-Jorka Esperanto-Societo gastigis dum la pasinta somero estis Ges-roj Charles Thollet, el Maroko; Ges-roj Kaarlo Harteva, el Finnlando; kaj S-ro G. F. Makkink, el Wegeningen, Nederlando.

La nova sezono de aŭtuna-vintra agado komenciĝis la 3-an de oktobro en la kunvenejo, studio 843, Carnegie Hall. Iom pli ol 50 gesamideanoj kaj vizitantoj ĉeestis kaj aŭdis raportojn pri la ELNA kaj UEA kongresoj, kaj aplaŭdege ĝuis la violon-muzikon de S-ino Dora Marootian, kies ĉarma

akompanantino per piano estis S-ino Elfriede Tanzen, antaŭe de Wiesbaden, Germanujo. Poste estis vigla diskutado pri proponoj por propagandado kaj instruado. Inter alie, oni decidis provizi ĉe la venonta kunveno, la unuan sabaton de novembro, demonstracian lecionon en Esperanto, kiun donos la Societa Prezidanto, John L. Lewine, kiu estas profesia pedagogo en lingvistiko, membro de la direktoraro de Nov-Jorkaj Lernejoj. Oni speciale invitos ĉiun interesaton pri studado de Esperanto kaj poste arangos klasojn por tiuj kiuj volos studi en klasoj, aŭ rekomendos la korespondan kurson de B.E.A.

Seattle

The summer picnic of "Friends of Esperanto" in Seattle, Wash., was reported in the August issue. Space did not permit inclusion at that time of a photograph showing some of the participants. See photo on this page.

San Francisco

El San Francisco, Calif., S-anino Helene Wolff raportas la viglan someran agadon de la Esperanto-Societo de la Bay Regiono. Eksterlandaj vizitantoj el Jugoslavio, Germanujo, Laplando, kaj Maroko trovis bonvenan akcepton ĉe la grupo-kunvenoj kaj ankaŭ estis gvidataj tra la vidindejoj de la regiono. Aliaj, nordamerikaj vizitantoj

(Daŭrigata sur paĝo 7)

Friends of Esperanto Picnic in Seattle.

Esperanto

en la Nordamerika Gazetaro

The Western Producer, Saskatoon, Saskatchewan, Aug. 20 and 27: two fine articles by Violet McNaughton, in her regular column "Jottings by the way."

The New York Times for Sept. 1 carried a well-written letter to the editor by John L. Lewine, Vice President of ELNA and President of the Esperanto Society of Greater New York.

The *Times* also published on Sept. 29 a letter from Mark Starr in reply to an earlier article in which the universal use of English was proposed as the solution to the language problem.

The Western Stamp Collector, Aug. 29, printed an article by H. R. Dreyer of Richmond, Calif., on the subject of Esperanto and stamp collecting. This article resulted in a large number of inquiries from philatelists as well as many new members for ELNA and several enrollments in the new correspondence course.

The syndicated cartoon by Jimmy Hatlo, "They'll Do it Every Time," which appears in newspapers from coast to coast, recently mentioned Esperanto in connection with a tongue-in-cheek observation on college life.

The Los Angeles Times printed a number of letters to the editor including: July 28, a letter from Alfred Hengst of Exeter; Aug. 8, one of the many fine letters by Charles Chomette; and Aug. 13, a letter from Pauline Parker of North Hollywood.

A summer issue of the patients' bulletin of the Mt. Sinai Sanatorium, New York, contained an article by Ralph R. Bonesper on behalf of Esperanto and in criticism of a recent proposal to make English, spelled with the Russian alphabet, an international language (see "Ovo de Kolumbo" in the August issue).

Please remember our admonition in the last issue of the *Review*: every member of ELNA is an assistant editor of the official organ. In order for this column to be complete, every member is urged to clip out and forward to the *Review* every mention of Esperanto in the periodicals he reads.

HOW TO LEARN ESPERANTO

(First in a series of articles)

I

Learn by Reading

Probably the very best way to become proficient in Esperanto is to subscribe to and read regularly some of the excellent publications printed entirely in the international language. Here is some information about the two most important periodicals:

(Either of these periodicals can be subscribed to through Mr. Donald E. Parrish, 328 West 46th St., Los Angeles 37, Calif.)

HEROLDO DE ESPERANTO. Page size: 12 1/2 x 19 inches. Illustrated. Published twice a month (monthly in the summer). Subscription price is \$4.00 for a calendar year (or \$2.25 for the first six months, \$2.00 for the last six months of the year).

HEROLDO was established in 1920. It is the foremost periodical of the Esperanto movement and should be in the hands of everyone who wishes to be promptly and fully informed about world-wide Esperanto activities.

Mr. Teo Jung, editor of HEROLDO, is one of the pioneers of our movement. His high reputation as an editor and publisher guarantees the faultless quality of the language in his hands. He was recently made an Honorary Life Member of UEA in recognition of his work.

LA PRAKTIKO is an excellent illustrated monthly magazine. Page size 9 x 12 inches. Subscription price, including membership in the UNIVERSALA LIGO (UL), \$2.00 for the calendar year. This is a magazine which you will be more than pleased to receive and read regularly, and proud to show to your friends.

Universala Ligo was founded in The Hague April 14th, 1942, the date of the 25th anniversary of the death of Doctor Zamenhof. Its aims are not political, but cultural and educational. UL is under the capable direction of two of the world's foremost Esperantists: Dr. Edmond Privat, and Andreo Cseh (well known for his remarkable "Ĉe-metodo" of teaching Esperanto.) UL has nearly 10,000 members and is affiliated with UEA.

(Daŭrigata de paĝo 6)

simile spertis la gastamecon de la tieaj samideanoj.

Aliaj agadoj dum la somero inkludis paroladojn antaŭ plurspecaj urbaj grupoj, kursoj, kaj regulaj kunvenoj.

Ni refoje atentigas, ke la kompleteco de ĉi tiuj raportoj dependas entute je la volonto de la membroj de la Ligo alsendi la informojn al la redakcia adreso. Prefere ĉiu grupo en Norda Ameriko nomu unu respondeculon, kiu alsendu ĉiumonate resumon pri Esperanto-agado en la koncerna urbo aŭ regiono.

Lastmomente!

S-ano Borden instruas klason de 28 gelnantoj ĉe Adult School, Trenton, N.J. S-ano Dillinger instruas du klasojn, por komencantoj kaj progresintoj, en Placerville, Cal. S-ano Iggers, en Little Rock, Ark., instruas la unuan rasmiksitan Esperanto-klason en tiu regiono — 16 gelnantoj, negroj kaj blankuloj. Kelkaj ges-anoj klopodas starigi regionajn grupojn en California, Florida kaj Pennsylvania-New Jersey.

Los Angeles Samideano
on Coast-to-Coast Television

"Art Linkletter's House Party", a CBS network television program, had as their guests on Oct. 29 Ges-roj Edward Kalmar and their two children. S-ro Kalmar told of his experiences in Germany, where he was a concentration camp prisoner during World War II.

"Esperanto saved my life," he said, and explained how he escaped death — the fate of 99% of the prisoners in his camp — because he was able to serve as an interpreter of "Italian". Actually, the Italian conversant was an Esperantist and the conversations were carried on in that language.

IFESA

George G. Iggers, Philander Smith College, Little Rock, Ark., is the North American *peranto* for IFESA (Internacia Federacio de Esperantistaj Studentoj kaj Altlernejoj), the international Esperanto students' organization. Membership (including subscription to the magazine *La Studento*) is \$1.50 per year; subscription alone is \$1.00.

REGIONAL FEDERATIONS

The Esperanto League is on record as favoring the establishment of regional federations within the United States and Canada. There is one point, however, which needs to be emphasized: the League itself does not propose to initiate the establishment of such federations. It is up to the individual Esperantists and local groups in each area to get together and take the necessary steps for the formation of a regional organization in that area. The League will assist, when called upon to do so, by providing names and addresses of known Esperantists in the area, and by providing such other information, advice, and services as it is able to give.

The reason for having regional federations is simply to give control of all promotional activities within any area to the Esperantists and local groups actually in the area. The role of the national organization will be to coordinate the activities of the regional groups, secure materials—pamphlets, posters, etc.—for their use, and in general to provide the means for the regional groups to carry out their activities most effectively.

The following excerpts from the Organization Committee's report to the Madison Congress will help to show the sort of promotional activities which can and should be undertaken on the regional level.

Where there is in a certain region an especially talented speaker who is qualified to put before the public the mer-

its of our language and movement, his talents, time, and strength should be effectively utilized by means of regional organization of his efforts by establishing his schedule, arranging for traveling expenses, renting halls, and handling publicity. In this way his ability can be most useful over the widest territory, thus freeing him from details and allowing him to dedicate his full strength to that specialty in which he excels.

The above applies also to especially qualified teachers of Esperanto. If a gifted instructor of Esperanto finds it necessary to make all the detailed arrangements for publicity, enrollment, class-room arrangement, etc., then his entire strength and talent cannot be devoted to his particular specialty of teaching. In a regional association, much of this preparatory work can be done by local members and societies, thereby liberating the teacher for his special work. In this manner he can more easily conduct several courses simultaneously by rotation of the course evenings and locale.

The occasion often presents itself to organize a display of books, prospectuses, collections, etc., but for lack of an impressive supply of material, display cards or explanatory text, there will develop a disinclination to undertake the job for fear of its appearing amateurish. Doubtless in each regional association there can be found at least a few members or societies possessing material of fitting quality and proportions for display to the credit of our movement. Often one can also find some samideano who can prepare dignified display cards, posters, slogan

banners and insignia; and at the completion of a successful exposition, the regional association can be entrusted with the conservation of those materials, so that they will be kept intact for other local situations.

The above could also apply to floats in parades where Esperanto banners, signs, insignia, shields, globes, stars, and ribbons can be used over and over again in different neighboring localities very effectively at a minimum expense through the cooperation and coordination of the regional association.

Cuts and electrotypes of speakers, instructors, leaders of ELNA or local organizations, or eminent foreign Esperanto lecturers can be effectively utilized in cooperation with ELNA's publicity committee if the regional association takes responsibility for their use and return. This is particularly true as it touches a particular speaker or lecturer who conducts a series of meetings or classes in a number of cities in contiguous areas.

Radio and television are two other spheres that a regional association can help provide special talent, ideas, and material. Often an individual Esperantist will demur even in face of a strong opportunity to undertake something on radio or TV because of a lack of materials, means, or impressive backing. A regional association can supply more easily those means and backing, and particularly the strength of numbers would reinforce the undertaking and assure a greater measure of attention and success.

(Watch for an important announcement concerning radio and TV in the January-February issue. — *Ed.*)

The regional organization of the Northwestern part of the United States is currently being effected. ELNA members and non-members alike are urged to begin as soon as possible to organize regional groups in the other areas of North America. For information and assistance, write to the Secretary of ELNA, Louis Dormont, and (or) Organization Committee Chairman Armin Doneis, whose addresses appear on page 2.

"Kelnero, apartajn kalkulojn, bonvole."

Bona Propagando — Malgranda Kosto

Abonu la Revuon donace por altlern-ejoj, publikaj bibliotekoj, senatanoj, kongresanoj kaj aliaj instancoj kaj institucioj, kaj por influhavaj personoj. Per \$3.00 vi povas prezenti unujarajn abonojn al 10 lernejoj, bibliotekoj aŭ eminentuloj. Proponu tion ĉe via grupo.

KIEL ELTIRI VAGONON

Fabelo por Esperantistoj

Iam estis kamparano kiu revenis tre malfrue hejmen en vagono, tirata de du ĉevaloj. Ĉar la nokto estis tre nigra, li eraris for de la vojo kaj finfine la vagono ruliĝis halten en la mezo de tre malseka kotejo. Ju pli la ĉevaloj provis liberigi ĝin, des pli la vagono profundigis en la ŝlimo; kaj post ioma tempo la kamparano rezignis pri la eltiro kaj rajdis la restantan distancon al sia hejmo sur unu ĉevalo, gvidanta la alian per snuro.

La sekvintan matenon, la kamparano kunvokis siajn najbarojn kaj petis ilin preni siajn ĉevalojn al la kotejo kaj helpi lin elkotigi la vagonon. Kiam ili alvenis al la loko de la malbonŝanco ili trovis, ke intertempe la vagono profundigis tiel, ke nur la supra parto ankoraŭ estis videbla. La najbaroj interparolis longe pri la plej bona maniero eltiri la vagonon de sia amiko. Unu kamparano deklaris, ke oni jungu ĉiujn ĉevalojn al la vagono kaj tiru en la direkto de la apuda vojo. Alia rimarkigis, ke en tiu direkto oni devus tiri duoble forte, ĉar la tero tie estis tre kruta. Anstataŭe, li proponis ke oni tiru en la kontraŭa direkto kaj tiam revenu al la vojo per rondiro. Alia najbaro proponis, ke oni tiru en la direkto en kiu la vagono frontas; sed amiko lia neis tion, dirante, ke la plej bona direkto estas malantaŭen — tio estas, oni retiru laŭ la radspuroj, kiu estis ankoraŭ videbletaj.

Ĉiu kamparano havis apartan ideon pri la plej bona maniero eltiri la vagonon el la koto. Finfine la kamparano, pri kies vagono temis la vigla interparolado, rigardis dum ĉiu el liaj najbaroj jungis siajn ĉevalojn al aparta loko sur la vagono kaj ektiris, ĉiu laŭ sia propra konvinko pri la ĝusta maniero liberigi la vagonon. Unu kamparano ektiris norden, dua suden, alia okcidenten, kaj

tiel plu. Ĉiuj el la ĉevaloj tiregis ĝis la ŝvito riveris de sur la flankoj; ĉiu el la kamparanoj kriegis kaj vipis la ĉevalojn ĝis kompleta laciĝo; sed la vagono eĉ ne movetis.

Finfine la vagono-posedanto proponis loti inter ĉiuj proponitaj direktoj, kaj ĉiuj la kamparanoj konsentis tiri nur en la direkto difnota de la sorto. Post dek minutoj la vagono staris denove sur solida grundo apud la vojo.

Per ĉi tiu naiva rakonteto mi volas rememorigi, ke kunlaboro bezonas ne nur komunan celon, sed ankaŭ konsenton pri la maniero, laŭ kiu oni atingos tiun celon; ke unueco estas forto nur tiam, kiam ĉiu tiras en la sama direkto. Ĉiu spertulo en la Esperanto-movado scias, ke ekzistas multaj ideoj pri la plej bona maniero sukcesigi Nian Aferon. Estas klare videble, ke ni sukcesos multe pli rapide kaj facile, se ni nur konsentos pri unu programo de agado kaj subtenos ĝin plene. La Esperantistoj, kiujn elektis la membroj de nia Ligo por gvidi la Ligon, interkonsentis dum la Kongreso en Madison pri difinita programo por la venonta jaro. Sen via kunlaboro la programo estos malpli forta, niaj sukcesoj malpli grandaj. Estas dezirinde, ke ĉiu serioza Esperantisto en Norda Ameriko studu denove la diversajn punktojn de nia programo, kiel priskribita en la aŭgusta *Revuo*. Tiam dediĉu ankaŭ vin al la starigo de regiona grupo en via landparto, al la sukceso de la petskribo, al la ĝenerala kampanjo por reklami la *fakton de Esperanto*. Vi legos detalojn pri tiuj ĉi tri apartaj eroj de nia programo aliloke en ĉi tiu numero.

Kontraŭvolajn farojn ni ne postulas, ĉar tio estus kontraŭa al la principoj, sur kiuj baziĝas la Ligo. Sed memvolan disciplinon ni invitas, por ke ni ĉiuj en komuna strebado plirapidigu la venkon, kiu nepre venos.

D. B. R.

As the Esperanto League grows, your *Review* grows with it and new features will be added from time to time. We would like to experiment with a contest for translations of American poetry into Esperanto. If enough interest is shown in this contest we will make it a regular feature. So get your pencil and paper and see what you can do with Henry Wadsworth Longfellow's "A Psalm of Life," which appears below. All entries must be mailed before Dec. 31 to: W. G. Adams, Kingston, Wash. The decision of the judges as to the winning entry will be final. That entry will become the property of the Esperanto League for North America and will appear in the January-February issue of the *Review*. The writer of the winning translation will receive as a prize a number of very worthwhile additions to his Esperanto library.

A Psalm of Life

Tell me not, in mournful numbers.

Life is but an empty dream!

For the soul is dead that slumbers,

And things are not what they seem.

Life is real! Life is earnest!

And the grave is not its goal;

Dust thou art, to dust returnest,

Was not spoken of the soul.

Not enjoyment, and not sorrow,

Is our destined end or way;

But to act, that each to-morrow

Find us farther than to-day.

Art is long, and Time is fleeting,

And our hearts, though stout and

brave,

Still, like muffled drums, are beating

Funeral marches to the grave.

In the world's broad field of battle,

In the bivouac of Life,

Be not like dumb, driven cattle!

Be a hero in the strife!

Trust no Future, howe'er pleasant!

Let the dead Past bury its dead!

Act,—act in the living Present!

Heart within, and God o'erhead!

Lives of great men all remind us

We can make our lives sublime,

And, departing leave behind us

Footprints in the sands of time;

Footprints, that perhaps another,

Sailing o'er life's solemn main,

A forlorn and shipwrecked brother,

Seeing, shall take heart again.

Let us, then, be up and doing,

With a heart for any fate;

Still achieving, still pursuing,

Learn to labor and to wait.

Ĉar la venonta numero de la *Revuo* aperos en Januaro, ni nun—versajne la unuaj—deziras al vi

Plej Ĝojan Kristnaskon

kaj *Feliĉan Novjaron.*

Niaj Membroj

Jen ni prezentas ankoraŭ unu rubrikon novan, en kiu ni donos mallongajn skizojn pri la membroj de ELNA.

S-ano James D. Sayers, Esperantisto de multaj jaroj, ĉiam agema, al kiu Nia Afero ŝuldas multon en pli ol unu mond-parto, certe meritas esti la unua, kiun ni prezentos al vi. Inter liaj atingoj elstaras tri aferoj, kiujn ni menciuj: en la jaro 1922, je la 19-a de junio, S-ano Sayers faris la unuan radio-paroladon en kaj pri Esperanto (per stacio WJZ en Newark, New Jersey). Tio estis ne nur la unua Esperanta parolado ĉe radio; ĝi estis la *unua programo en kiu ajn lingvo aŭdita en ĝia tuteco ĉirkaŭ la mondo*. La historio do devas por ĉiam registri la fakton, ke la lingvo de la unua radio-programo kiun oni povis aŭdi trans la tuta mondo estis Esperanto.

(Kliŝo: Esperanto—Kurier)

Post la dua mond-milito, S-ano Sayers troviĝis kiel civila oficialulo de la militista registaro en Germanujo. Tuj post la milito-fino, li komencis la taskon akiri de la aliancaj regantoj permeson por la restarigo de la germana Esperanto-movado. Per liaj helpo kaj instigo, la Germana Esperanto-Asocio fondiĝis, aktiviviĝis, grandiĝis; hodiaŭ la GEA estas unu el la plej gravaj Esperanto-organizaĵoj en la mondo.

Fine, post longa deĵorado en Germanujo, S-ano Sayers revenis al sia hejmlando. Ĉi tie li trovis ke, dum en aliaj landoj Nia Afero progresas pli rapide ol iam en la historio de la Esperanto-movado, en Norda Ameriko ĝi vegetis; la Esperantistoj malkontentis pri la stato de aferoj sed, kiel diris Mark Twain pri la vetero, "ĉiu parolas pri ĝi, sed nenion faras pri ĝi." S-ano Sayers

El la angla de Henry Wadsworth Longfellow

HIAVATO

Se vi diros, nu, de kie
Venis tiuj historioj,
Tiuj belaj tradicioj,
Kun odoroj de l' arbaro,
Kun la roso de la kampoj,
Kun la fumo leviganta
El la tendoj indianaj,
Kun fluado de riveroj,
Kun la oftaj ripetaĵoj,
Kun sovaĝaj sonoradoj
Kiel tondro en montaro,

Mi respondos, mi vin diros,
El arbaroj kaj stepegoj,
El la lagoj de nordlando,
El la lando de Ojibvoj,
El la lando de Dakotoj,
El la montoj kaj la kampoj,
El la marĉoj kie paŝtas
Sin l' ardeo, la Susuga.

Mi ripetas ilin kiel
Mi antaŭe ilin aŭdis
El la lipoj de l' kantanto,
Muzikisto, Navadaha.

Se demandos vi min kie
Navadaha ilin trovis,
Tiujn kantojn tiel strangajn,
Tiujn belajn tradiciojn,

Mi respondos, mi vin diros,
En la nestoj de l' arbaro,
En la hejmo de l' kastoro,
En bisonaj piedmarkoj,
En loĝejo de la aglo.
Ĉiuj birdoj ilin kantis,
En arbaroj kaj kamparoj,
En la marĉoj malĝojemaj.

Se vi plue min demandos
Kiu estis Navadaha,
Diru al ni pri la homo,
La demandon mi respondos
Per la vortoj kiuj sekvas.

En la valo Tavasenta,
En silenta, verda valo,
Apud belaj akvofaloj,
Tie loĝis Navadaha.
La vilaĝo indiana
Kuis inter verdaj kampoj,
Inter riĉaj maizteroj,
Kaj proksima la arbaro.
La kantantaj pinoarboj
En somero staris verdaj,

En la vintro staris blankaj,
Kantadante, lamentante.
La kantanto loĝis tie
En silenta, verda valo.
Tie kantis li la kantojn
Pri heroo Hiavato.

faris ion pri ĝi. Li helpis starigi reorganizan movadon, kiu rezultis fine en la nova kaj tre vigla Esperanto-Ligo. Dum la reorganiza periodo, li oficis kiel provizora sekretario. Post la ekfunkcio de la Ligo, li redaktadis la oficialajn eldonojn—la Informilon kaj la *Revuon*.

Dum la pasinta somero S-ano Sayers sentis necese demeti multajn el la taskoj, kiujn li dum longa tempo estis portanta. Lian sinretiron kiel Redaktoro de la *Revuo* akceptis kun bedaŭro la Kongreso en Madison; tamen ni scias ion pri la planoj de nia ŝatata samideano por la venonta tempo, kaj ni povas antaŭvidi de liaj klopodoj ankoraŭ multajn gravajn sukcesojn por Nia Afero en Norda Ameriko.

(Ni devas menci i ankaŭ la fakton, ke S-ano Sayers estas kontribuinto al la literaturo de nia lingvo. Lia *Invito al Ĉielo*, originala romano en Esperanto, tradukiĝis ankaŭ en plurajn naciajn lingvojn kaj eĉ en certaj landoj fariĝis "best-seller."—Red.)

ELNA-MEMBRO MONDVOJAGAS

S-anino Mollie Nieland, el Chicago, Ill., forlasis Usonon je la 4-a de sept. por tut-jara mondvojaĝo, kiu prenos ŝin al multaj el la sud-pacifikaj insuloj, Nov-Zelando kaj Aŭstralio, Afriko, kaj Suda Ameriko. Membro de ELNA (ŝi ĉeestis la Kongreson en Madison) kaj de UEA, S-ino Nieland esperas kontakti multajn Esperantistojn en tiuj mondpartoj; kvankam ŝia ĉefa celo estas la akirado de materialo por la altlernejaj klasoj en Chicago, Ill., kie ŝi estas instruistino.

Laŭ la unua ero de la vojaĝ-plano, S-ino Nieland forveturis per la norvega ŝipo *Thorsisle* de San Francisko, kie ŝin adiaŭis nia ĉiam fervora Helene Wolff, al la Figiaj Insuloj.

Ni esperas poste ricevi de S-ino Nieland tre interesajn raportojn pri la vizititaj lokoj.

REVIEWING the REVIEW

Comments by the Editor

The year 1953 has been, for ELNA, a year of organization and preparation. Now, as the year draws to a close, we are beginning to see the results of that organization and preparation in the performance of specific functions, such as the administering in North America of the BEA beginner's Correspondence Course, the establishment of a service for correspondents and stamp collectors, promotion of a vigorous campaign to obtain signatures calling upon the American Government to support Esperanto at Montevideo, and so on. Similarly, 1953 has been a year of preparation and organization for the *Esperanto Review*. Four issues have been published at admittedly none-too-regular intervals and with considerable variety of size and make-up—an indication of the various unsolved problems confronting the Board of Directors and others concerned with publication of the official organ. Nevertheless, the *Review* has, we feel, performed its chief function of advising the members and others of ELNA's progress during its first year.

Now, as we look ahead to 1954, we are able to announce the results of much of our planning and tell you what you may expect from the *Review* in the coming year. First, the size and style of the *Review* which you see before you is the standard we have decided upon. Each issue will contain official notice of actions taken or proposed by the officers of the League; a digest of the important happenings throughout the world as they concern the Esperanto movement; detailed reports of Esperanto activities in North America; literature and other items of cultural interest; and such other items as will serve to inform and aid you in your work on behalf of *Nia Afero*.

In accordance with our constitution we will to the best of our ability maintain an editorial policy of strict neutrality on questions of politics, religion, and "socio-economic theory." We dare to believe that such a policy can be maintained without in any way inferring a position on the issues which presently divide the world, knowing that in the free countries of North America we as individuals are privileged not only

to hold such beliefs as we choose, but also to pursue such interests as we choose; and that the League exists only to represent and give expression to those interests of its members which pertain specifically to the purpose of destroying the language barriers throughout the world.

The next issue of the *Review* is scheduled to appear at the end of January. Thereafter, the *Review* will appear bimonthly. Material for any issue should be in the hands of the editor no later than the 15th of the month of publication if possible.

Nordamerika

Koresponda Servo

En kooperado kun la Esperanto-

Revuo, la "Nordamerika Koresponda Servo" nun funkcias kaj pretas helpi nordamerikajn Esperantistojn, kiuj deziras adresojn de korespondantoj (aŭ poŝtmark-kolektantoj, bildkart-kolektantoj, k.t.p.) en fremdaj landoj. Skribante al la Servo, donu vian nomon kaj adreson kaj precizigu kiel eble plej detale kian korespondadon vi serĉas.

Eksterlandaj samideanoj, serĉantaj nordamerikajn korespondantojn, same skribu rekte al la Servo. Adreso: Nordamerika Koresponda Servo, 9079 Madison Ave., La Mesa, Calif.

(Eksterlandaj gazetoj bv. represu.)

Novaj Libroj

La Junaj Detektivoj, de J. H. Sullivan.

Eldonita de The Esperanto Publishing Co., Ltd. 43 paĝoj, paper-bindo. Prezo 30 cendoj.

Aventuro por geknaboj ĉirkaŭ 13-jaraj, pri kiuj la aŭtoro diras: "Laŭ mia sperto ne plaĉas al ili rakontoj pri infanetoj kiuj ludas per pupoj k.t.p., nek pri kulturaj temoj, sed preskaŭ ĉiuj ŝajnas ami historiojn pri kontrabandistoj, ŝtelistoj, subteraj tuneloj, k.t.p." Por geknaboj de tiu aĝo, la rakonto ja devus esti tre plaĉa. Fakte, laŭ mia opinio, ni bezonas pli multe da ĝustetia literaturo por niaj junjunaj Esperantistoj por plivigligi ilian intereson je nia lingvo.

Lingvaj kaj presajn erarojn mi ne trovis.

D. B. R.

For the use of classes, the League's Educational Committee has prepared a set of mimeographed Exercises in Pronunciation and Conversation. The pronunciation exercises consist of two sheets of words and sentences, ranging from the simplest syllables to tongue twisters. It is intended to be used in classes as follows: The teacher asks a student to read one of the numbered lines and then corrects his pronunciation if necessary. The conversation exercises consist of two sheets of words and simple phrases useful in initiating conversation in Esperanto about the small objects which lie upon the teacher's table, such as "pencil", "pen", "book", "paper" etc.

Each student should be provided with a set of these exercises for study and practice. They have been used in classes with very good results.

Thesesheets can be obtained from the Esperanto League's Book Service, Middleton, Wisconsin, for ten cents per sample set or one dollar per twenty sets, postpaid.

The Esperanto League Book Service has a recording of the broadcast aired over WHA and other mid-Western stations during the Congress. Copies can be obtained on tape or disc. Write to the Book Service for prices. Anyone wishing to broadcast the program on a station in their locality can borrow the tape at no cost except return postage.

Also available from the Book Service are copies of the talk "Zamenhof—Man of Great Faith", delivered during the Sunday morning service at the Unitarian Meeting House by S-ano Sayers.

Bona Propagando—Malgranda Kosto

Abonu la Revuon donace por altlernejoj, publikaj bibliotekoj, senatanoj, kongresanoj kaj aliaj instancoj kaj institucioj, kaj por influhavaj personoj. Per \$3.00 vi povas prezenti unujarajn abonojn al 10 lernejoj, bibliotekoj aŭ eminentuloj. Proponu tion ĉi viagrupu.

North American Esperanto Review
6205 South Prospect
Tacoma, Wash.
Return Postage Guaranteed

1911

This is the Last Free Mailing

We make this last appeal to all who really wish to work for the worthy purposes of our movement to join ELNA at once and do his or her part, small or great according to ability, toward the fulfillment of our purpose.

ESPERANTO LEAGUE'S BOOK SERVICE

To become master of any language, be it mother tongue or not, one must read much of the best literature in that language. We give below a listing of just a few of the books, instructional and literary, carried in stock by our ELNA Book Service. A full list of the hundreds of books in stock will be sent upon request. Address orders and make checks or money orders payable to: **ESPERANTO LEAGUE BOOK SERVICE**, Middleton, Wisconsin. (Members of ELNA may claim a rebate on quantity order.)

Textbooks

- Esperanto for Beginners, Butler10
- Robbie's Home Student.
(Recommended for quick course).... .25
- Nelson's Esperanto Course, (Complete university grade grammar and exercise book. Highly recommended.) 1.50
- Step by Step in Esperanto, Butler. (Equally good as Nelson's, but different in arrangement.) 1.50
- Esperanto Grammar and Commentary, Cox. (Very good.) 1.50

Dictionaries

- Eng. - Esp. Vocabulary. (Not exhaustive.)05
- Eng. - Esp. Keys. (Over 800 basic words. Good handouts.)05
- Millidge Esperanto - English Dictionary 2.50
- English - Esperanto Dictionary. Fulcher-Long. 2.35
- Edinburgh Esp. Eng. - Eng. Esperanto Pocket Dict., highly recommended as a handy, dependable quick reference. .85
- Plena Vortaro. (Complete all-Esperanto Dictionary.) 4.00

Esperanto Readers

- Unua Legolibro50
- Esperanto Legolibro. Setala. (By Esp. Academy member.)60
- Ilustritaj Rakontetoj. Kenngott.25

General Literature

- La Sankta Biblio (Holy Bible.) Bound 1.75
- La Sankta Biblio. Leather bound 4.50
- Antonio kaj Kleopatro50
- Romeo kaj Julieto50
- Princino de Marso. Burroughs.35
- Sep Fratoj. (Great Finnish novel by A. Kivi.) 3.00
- Invito al Cielo. (Original Esp. novel. Sayers.) 1.25
- Sveda Antologio (2 Volumes.) 5.50
- Kon-Tiki. Heyerdahl. 210 pages, cloth bound. 3.90
- Historio de Kristo. Papini.
Paper bound 1.60
Cloth bound 2.50

